

Sygn. akt II Ca 576/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Andrzej Mikołajewski

Protokolant Dorota Hordziejewska

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2015 roku w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko T. N.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 24 kwietnia 2015 roku, sygn. akt I C 146/14

I. oddala apelację;

II. oddala wniosek powoda o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ca 576/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 27 czerwca 2013 roku powód (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego T. N. kwoty 578,88 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 27 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty tytułem składki ubezpieczeniowej.

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 28 sierpnia 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie orzekł zgodnie z pozwem.

Pozwany wniósł sprzeciw, domagając się oddalenia powództwa i wskazując, że nie wie, czego dotyczy kwota, której domaga się nieznany mu ubezpieczyciel.

Postanowieniem z dnia 18 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Białej Podlaskiej.

*

Wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2015 roku Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej oddalił powództwo.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód w dniu 12 lipca 2012 roku sporządził pismo skierowane do pozwanego, w którym poinformował, że w związku z nabyciem w dniu 27 lipca 2011 roku pojazdu (...) o numerze rejestracyjnym (...) dokonał aktualizacji danych w umowie ubezpieczenia OC i składka do zapłaty wynosi 578,88 zł. Wpłaty należy dokonać do 26 lipca 2012 roku.

W dniu 13 grudnia 2012 roku powód skierował do pozwanego wezwanie do zapłaty. W piśmie tym poinformował pozwanego o niedokonaniu zapłaty składki ubezpieczeniowej wynikającej z polisy nr (...) (nr polisy zbywcy (...)), dotyczącej umowy ubezpieczenia OC pojazdu M. o numerze rejestracyjnym (...). W wezwaniu tym powód powołał się na art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Powyższe pisma nie zostały doręczone pozwanemu (brak dowodu doręczenia, bądź dowodu wysłania pism listem poleconym na adres pozwanego). Kolejne pismo skierowane do pozwanego powód sporządził w dniu 5 marca 2014 roku. W piśmie tym, datowanym już po dniu wniesienia pozwu do sądu, pozwany informuje o przesłaniu potwierdzenia zawarcia ubezpieczenia OC w związku z aktualizacją danych, z prośbą o podpisanie załączonego dokumentu i informacją, że dokument ten należy mieć zawsze przy sobie. Do pisma dołączony jest dokument potwierdzający zawarcie ubezpieczenia OC na okres od 27 lipca 2011 roku do 27 listopada 2011 roku, składka wynosi 590,28 zł (k. 21). Pozwany nie podpisał dokumentu ubezpieczenia i nie dokonał wpłaty w kwocie 578,88 zł ani też w kwocie 590,28 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie odpisów dokumentów przedłożonych przez powoda, które jako dokumenty prywatne stanowią dowód tego, że osoba, które je podpisała złożyła oświadczenia zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.).

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za niezasadne.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Jako podstawę prawną swojego roszczenia powód wskazał art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Zgodnie z art. 31 ust. 1 cyt. ustawy, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 11 lutego 2012 roku, który miał zastosowanie w niniejszej sprawie na podstawie art. 6 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 roku o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 roku, Nr 205, poz. 1210), w razie zbycia pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na posiadacza pojazdu, na którego przeszło lub zostało przeniesione prawo własności, przechodzą prawa i obowiązki zbywcy wynikające z umowy. Umowa ubezpieczenia OC ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że nabywca wypowie ją przed upływem 30 dni od dnia nabycia pojazdu mechanicznego. W przypadku wypowiedzenia umowy rozwiązuje się ona z upływem 30 dni następujących po dniu nabycia pojazdu mechanicznego.

Podstawą odpowiedzialności pozwanego miało być przejście na niego uprawnień i obowiązków zbywcy pojazdu mechanicznego, który zawarł uprzednio z powodem umowę ubezpieczenia obowiązkowego OC. Do przejścia tych uprawnień konieczne jest spełnienie dwóch warunków: zawarcie przez zbywcę pojazdu mechanicznego z powodem umowy ubezpieczenia obowiązkowego OC oraz przejście na pozwanego prawa własności pojazdu mechanicznego objętego polisą ubezpieczeniową. Powód nie przedstawił żadnych dowodów wskazujących na fakt nabycia przez pozwanego własności pojazdu mechanicznego (...) o numerze rejestracyjnym (...). Powód nie przedstawił również żadnego dowodu wskazującego na fakt zawarcia przez zbywcę tego pojazdu umowy ubezpieczenia obowiązkowego OC z powodem. Złożone przez powoda w trakcie procesu dokumenty prywatne nie potwierdzają żadnej z tych okoliczności, zaś pozwany zaprzeczył faktom powołanym przez powoda.

Wskazana w art. 6 k.c. zasada rozkładu ciężaru dowodu jest regułą w znaczeniu materialnym, wskazującą, kto ponosi skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, natomiast przepis art. 232 k.p.c. mówiący o tym, że strony są zobowiązane wskazywać dowody na stwierdzenie faktów, z których wywodzą skutki prawne, wskazuje, kto ponosi ciężar dowodu w znaczeniu formalnym, czyli kto powinien przedstawiać dowody. Powód był zobowiązany do przedstawienia dowodów potwierdzających istnienie zobowiązania, których nie przedstawił.

Również wezwanie do zapłaty dołączone do akt sprawy nie wskazuje na to, aby powód przed wszczęciem procesu wezwał pozwanego do dobrowolnego spełnienia świadczenia, co uzasadniałoby wystąpienie na drogę postępowania

sądowego. Wezwanie do dobrowolnego spełnienia świadczenia ma charakter dokumentu prywatnego, a jego moc dowodowa nie obejmuje skuteczności doręczenia wezwania i powód musi udowodnić, zgodnie z art. 6 k.c., że wezwanie doszło do dłużnika w sposób umożliwiający mu zapoznanie się z jego treścią.

Powód złożył do akt sprawy odpisy wystawionych przez siebie dokumentów, kierowanych do pozwanego, w których jedynie informuje pozwanego o przejściu na niego obowiązków wynikających z umowy ubezpieczenia zawartej przez zbywcę pojazdu. Powód nie przedstawił żadnych dowodów na potwierdzenie faktu, iż pisma te powód otrzymał, a dokładnie, że mógł zapoznać się z ich treścią.

*

Apelację od tego wyroku wniósł powód (...) Spółka Akcyjna w W., zaskarżając wyrok Sądu Rejonowego w całości.

Powód zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

1. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 233 § 1 k.p.c., poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, polegające na pominięciu przy ocenie dowodów dokumentów w postaci polisy ubezpieczeniowej załączonej do pozwu i uznanie że nie ma ona waloru dowodu w sprawie;
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c., poprzez uznanie, że pozwany nie przedłożył wystarczających dokumentów mających znaczenie dowodowe, podczas gdy pozwany w niniejszej sprawie wykazał, iż powód był informowany i wzywany do zapłaty należności;
3. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 31 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, obowiązującym do dnia 11 lutego 2012 roku, tj. do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 roku o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw, poprzez uznanie, że pozwany, pomimo nabycia pojazdu od zbywcy, nie jest zobowiązany do zapłaty składki ubezpieczeniowej.

Powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie w całości powództwa oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy w pełni podziela wywód Sądu Rejonowego, iż powód nie udowodnił zasadności swojego roszczenia.

W szczególności powód nie przedstawił dowodów potwierdzających jego twierdzenia co do tego, że:

- właściciel pojazdu mechanicznego (...) o numerze rejestracyjnym (...) zawarł z powodem umowę ubezpieczenia obowiązkowego OC, a następnie:
- w trakcie trwania przedmiotowego ubezpieczenia OC zbył przedmiotowy pojazd pozwanemu.

Jedynymi dokumentami, jakie powód przedłożył, były:

- skierowana do pozwanego prośba o podpisanie dokumentu mającego potwierdzić istnienie ubezpieczenia OC, datowana na 5 marca 2014 roku (k. 21), wskazująca nr polisy (...),
- skierowana do pozwanego informacja o aktualizacji danych w umowie ubezpieczenia OC i obowiązku uiszczenia składki, datowana na 12 lipca 2012 roku (k. 22),

- wezwanie do zapłaty składki ubezpieczeniowej, datowane na dzień 13 grudnia 2012 roku (k. 36).

Powód nie złożył przy tym żadnych dowodów doręczenia, czy chociażby nadania do pozwanego tych pism.

Słusznie Sąd Rejonowy wywiódł, że gdy pozwany zaprzeczył istnieniu jakiegokolwiek więzi zobowiązaniowej mającej łączyć go z powodem, powód powinien udowodnić istnienie przesłanek warunkujących zastosowanie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 11 lutego 2012 roku.

Tymczasem powód nie wykazał, że pozwany nabył pojazd (...)o numerze rejestracyjnym (...) i że zbywca był ubezpieczony z tytułu ubezpieczenia OC w powodowym zakładzie ubezpieczeń. Dowodami takich faktów absolutnie nie są pisma powoda mające informować pozwanego o kontynuacji ubezpieczenia OC, potwierdzać istnienie ubezpieczenia OC czy wzywać go do zapłaty składki z tytułu ubezpieczenia OC.

Powód powinien bowiem przedstawić dokumenty potwierdzające zawarcie z powodem ubezpieczenia OC przez zbywcę przedmiotowego pojazdu (np. umowę ubezpieczenia OC, polisę, uwzględniony wniosek ubezpieczeniowy itp.) oraz dokumenty potwierdzające nabycie przez pozwanego przedmiotowego pojazdu od posiadacza ubezpieczonego w powodowym zakładzie ubezpieczeń (np. umowę sprzedaży pojazdu, informację od zbywcy bądź nabywcy pojazdu o jego zbyciu, informację z właściwego starostwa powiatowego o przerejestrowaniu pojazdu itp.).

W oparciu o zgromadzony materiał dowodowy w pełni na aprobatę zasługuje ocena Sądu pierwszej instancji, iż powód nie sprostał ciężarowi dowodu (art. 6 k.c.) i nie przedstawił dowodów uzasadniających żądanie pozwu (art. 232 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c.).

Podniesione w apelacji zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. są chybione. Gdyby przyjąć argumentację powoda za słuszną, należałoby stwierdzić, że pismo pochodzące od jednej strony np. wezwanie do zapłaty, mimo zanegowania przez stronę przeciwną istnienia zobowiązania, stanowi wystarczający dowód zawarcia przez strony umowy, pomimo tego, że nie przedstawiono dowodu złożenia oświadczenia woli przez drugą stronę, wykonywania umowy czy też przejścia uprawnień z umowy z osoby trzeciej na stronę pozwaną. Tymczasem złożone przez powoda dokumenty dowodzą jedynie tego, że zakład ubezpieczeń twierdzi, iż zbywca pojazdu był ubezpieczony w tymże zakładzie ubezpieczeń i pozwany jest nabywcą pojazdu.

Błędny jest też zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 11 lutego 2012 roku. Niezastosowanie tego przepisu było bowiem jedynie konsekwencją niewykazania przez powoda przesłanek w nim wskazanych. Gdyby powód – notabene reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika – wykazał, że zawarto z nim umowę ubezpieczenia przedmiotowego pojazdu i pozwany jest nabywcą tego pojazdu, przepis ten zostałby zastosowany przez sądy orzekające w sprawie.

Wobec oddalenia apelacji powoda, na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. należało oddalić wniosek powoda o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.